

รู้จัก และ เข้าใจ

สมาชิกสุขภาพ

รู้จัก และ เข้าใจ สมัชชาสุขภาพ

“สมัชชาสุขภาพ” คือ เครื่องมือพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพที่เน้นการมีส่วนร่วม เกิดขึ้นตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐ ถือเป็นแนวทางใหม่ของการพัฒนานโยบายสาธารณะตามระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

สมัชชาสุขภาพแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

๒. สมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่

๓. สมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น

โดย พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติได้กำหนดให้มีการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติเป็นประจำทุกปี อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และให้สนับสนุนการจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่และสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็นตามหลักเกณฑ์ที่ คสช. กำหนด ทั้งนี้ประชาชนอาจรวมตัวกันจัดสมัชชาสุขภาพกันเองก็ได้

หลักการและคุณค่าที่สำคัญพื้นฐาน

ของสมัชชาสุขภาพ ๔ ประการ คือ

๑

เป็นกระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม (Participatory Healthy Public Policy Process)

๒

เป็นกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy)

๓

เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม (Social Empowerment) โดยอาศัยพลัง ๓ ภาคส่วนที่เชื่อมโยงกัน คือ พลังทางปัญญา พลังทางสังคมและพลังรัฐ/การเมือง

๔

เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันจากการปฏิบัติ (Interactive Learning Through Action)

สมัชชาสุขภาพแห่งชาติที่จัดอย่างเป็นทางการครั้งแรกใน พ.ศ.๒๕๕๑ และจัดเป็นประจำทุกปี ต่อเนื่องเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายจากสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ รวม ๕๙ เรื่อง และมีการผลักดันไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับจังหวัดและระดับชุมชนท้องถิ่น ขณะเดียวกันได้มีการพัฒนากระบวนการให้มีความเป็นระบบและสร้างการมีส่วนร่วมมากขึ้นเป็นลำดับ

สำหรับการสนับสนุนการจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่และสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น คสช. ได้จัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุน ซึ่งที่ผ่านมาได้สนับสนุนองค์กรเครือข่ายภาคต่างๆ ให้มีการจัดสมัชชาสุขภาพในระดับพื้นที่และประเด็นต่างๆ ทั่วประเทศอย่างต่อเนื่องมาทุกปีและมีหลายพื้นที่ที่จัดกันเองด้วยงบประมาณในพื้นที่ และมีหลายองค์กรที่สนใจนำกระบวนการสมัชชาสุขภาพไปประยุกต์ใช้ในมิติต่างๆ

ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗ มี ๕๑ จังหวัด ศึกษากิจการงานการต่อยอดสมัชชาสุขภาพ ในทศวรรษที่ ๒ เน้นให้เกิดการจัดกระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัด (Provincial Health Assembly: PHA) เพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม อย่างเป็นระบบโดยใช้พื้นที่จังหวัดเป็นขอบเขตดำเนินการ เปิดโอกาสให้กลุ่มเครือข่ายทุกภาคส่วน ในจังหวัด ทั้งภาคประชาสังคม/เอกชน ภาควิชาการ/วิชาชีพและภาคราชการ/การเมือง ได้เข้ามา ส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพจังหวัด (คจสจ.) หน่วยบริหารงานและเลขานุการ กิจสมัชชาสุขภาพจังหวัด (นสส.) ทำหน้าที่บริหารจัดการกระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัด อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง อีกทั้งได้จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านกระบวนการกลุ่ม จังหวัดในระดับภูมิภาคครอบคลุมทุกจังหวัดแล้ว (ดังแผนภูมิแสดงกรอบแนวทางและขั้นตอน)

ทิศทางการพัฒนา

จะยังคงมีการพัฒนาต่อยอดและยกระดับการพัฒนาสมัชชาสุขภาพจังหวัด (PHA) ต่อเนื่องกันไป พร้อมกับการถอดบทเรียนเพื่อการสาธิต (Demonstration effect) ให้แต่ละจังหวัดได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามพื้นที่ทั้งแนวคิดทิศทางและรูปธรรมความสำเร็จของการพัฒนาแนวทางการกระบวนการ (ต่อยอด) สมัชชาสุขภาพจังหวัด (PHA) ให้ชัดเจนและสอดคล้องกับสถานการณ์จังหวัดมากขึ้น หนุนเสริมการดำเนินงานของสมัชชาสุขภาพจังหวัด (Inside out) สนับสนุนสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น (IHA) สนับสนุนเครือข่ายในจังหวัดเข้าร่วมโปรแกรมนักสานพลังนโยบายสาธารณะ

เพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม (PHPP Program) ปรับปรุงและพัฒนาเว็บไซต์สมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่และสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น ให้เป็นช่องทางการนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้บทปฏิบัติการของแต่ละพื้นที่ และที่สำคัญจะมีกระบวนการพัฒนายุทธศาสตร์สมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่และสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๐ พร้อมกับการเชื่อมประสานและหนุนเสริมการพัฒนากลไกกระบวนการร่วมระหว่างภาคีเพื่อการเคลื่อนไหวทางสังคม (Social Movement) ควบคู่กันไป

ที่ผ่านมาสมัชชาสุขภาพเป็นนวัตกรรมใหม่ในการเปิดพื้นที่สาธารณะทางสังคมอย่างกว้างขวางและหลากหลาย ที่ให้ฝ่ายต่างๆ ได้พบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ เพื่อสร้างทางเลือก ค้นหาทางออกหรือการมีข้อเสนอเชิงนโยบาย ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ทำให้เกิดสุขภาพจะ และจะพัฒนาสิ่งใหม่ๆ ที่ดีงามร่วมกันต่อไปอีก

มารู้จักสโมสรสุขภาพกันเถอะ

